

ВИСНОВОК

експертної комісії

**Міністерства освіти і науки України про підсумки
первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
«Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
за другим (магістерським) рівнем у комунальному закладі вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради**

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978, Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами), наказу МОН України від 13.06.2012 № 689 та наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 28.11.2018 № 2248-л експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

голова комісії – Лазарева Олена Борисівна, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор;

член комісії – Андрійчук Ольга Ярославівна, професор кафедри здоров'я людини та фізичної терапії Східноєвропейського національного університету імені Лесі України, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

в період з 11 по 13 грудня 2018 року розглянула подані матеріали та провела акредитаційну експертизу щодо спроможності комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради здійснювати підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія з ліцензійним обсягом прийому 25 осіб за денною формою навчання.

Проведення акредитаційної експертизи здійснювалось відповідно до вимог нормативних документів Міністерства освіти і науки України щодо ліцензування і акредитації закладів освіти на підставі Положення про експертну комісію. На експертизу було подано всі необхідні документи, які регламентуються Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978

(зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 № 1124; 15.08.2012 № 801; 18.09.2013 № 692; 27.05.2014 № 507).

Акредитаційна експертиза проведена з урахуванням Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 347) та Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012 № 689.

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої комунальним закладом вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради до Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія;

2) підтвердження відповідності якісного складу науково-педагогічних працівників до встановлених законодавством вимог, забезпечення нормативних вимог до чисельності, рівня науково-методичної діяльності випускової кафедри фізичної реабілітації;

3) вивчення навчально-методичного забезпечення, наявності навчальної документації у повному обсязі та рівня інформаційного забезпечення, використання комп'ютерних технологій;

4) підтвердження відповідності матеріально-технічного забезпечення освітньо-професійної програми «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, що акредитується, нормативам Міністерства освіти і науки України;

5) визначення рівня теоретичних та практичних знань, умінь і навичок магістрантів за результатами виконання контрольних вимірювань з циклів: загальної та професійної підготовки.

Висновки експертів підготовлені за результатами аналізу відповідних документів, що регламентують діяльність комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, навчально-методичної документації, проведення співбесід з керівництвом та науково-педагогічними працівниками випускової кафедри фізичної реабілітації.

За результатами перевірки встановлено:

**Розділ 1. Загальна характеристика комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради і освітньо-професійної програми
«Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

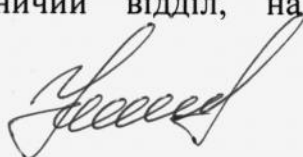
Відповідно до рішення Запорізької обласної ради від 04.10.2018 № 24 було змінено назву закладу вищої освіти: комунальний вищий навчальний заклад «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради на комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради. Навчальний заклад було засновано у 1995 році на виконання завдань Національної програми «Діти України» на базі Запорізької санаторної школи-інтернату для дітей із захворюваннями серцево-судинної системи в ході Всеукраїнського соціально-педагогічного експерименту за проблемою «Комплексна медична, психологічна, педагогічна реабілітація вихованців шкіл-інтернатів» (рішення Запорізької міської ради народних депутатів від 28.12.1995 № 586/4).

Підтвердженням плідних здобутків закладу є надання йому в 2010 році статусу національного навчально-реабілітаційного центру (указ Президента України «Про надання Хортицькому навчально-реабілітаційному багатопрофільному центру статусу національного» від 28.01.2010 № 76/2010; наказ Міністерства освіти і науки України «Про надання Хортицькому навчально-реабілітаційному багатопрофільному центру статусу національного» від 26.02.2010 № 153).

Хортицька національна академія є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, бюджетні рахунки в територіальному органі Державної казначейської служби України та/або поточні, депозитні рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, в тому числі печатку із зображенням Державного Герба України, бланки з власними реквізитами. Місцезнаходження Хортицької національної академії: 69017, м. Запоріжжя, вул. Наукове містечко, 59 (о. Хортиця).

Хортицька національна академія є підзвітною, підконтрольною та підпорядкованою Запорізькій обласній раді та за галузевою спрямованістю підвідомчою Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

Основними структурними підрозділами Хортицької національної академії є факультети, кафедри, педагогічний коледж, загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-III ступенів, центр ранньої соціальної реабілітації як підрозділ, що забезпечує практичну підготовку студентів та проводить наукові дослідження, бібліотека, редакційно-видавничий відділ, навчально-науково-виробничий

комплекс – реабілітаційний парк, гуртожиток, відділ міжнародних зв'язків та наукової роботи, науково-методичний відділ.

Підготовка фахівців у Хортицькій національній академії здійснюється відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти *освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»* – галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності: 022 Дизайн, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство, спеціальність 206 Садово-паркове господарство;

першого (бакалаврського) рівня – галузь знань 0101 Педагогічна освіта, спеціальності: 6.010105 Корекційна освіта (за нозологіями), 6.010106 Соціальна педагогіка; галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота; галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності: 022 Дизайн, 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія; галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство, спеціальність 206 Садово-паркове господарство; галузь знань 24 Сфера обслуговування, спеціальність 242 Туризм; галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія; галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент; галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності: 016 Спеціальна освіта, 013 Початкова освіта;

другого (магістерського) рівня – галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності: 016 Спеціальна освіта, 013 Початкова освіта; галузь знань 23 Соціальна робота, спеціальність 231 Соціальна робота; галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Заклад є базовим у Запорізькому регіоні зі створення компетентнісно спрямованого освітньо-реабілітаційного простору (забезпечує безперервність і наступність освіти), комплексної реабілітації (медичної, соціальної, психологічної, педагогічної), соціальної інтеграції та розвитку життєвої компетентності дітей і молоді з обмеженими можливостями здоров'я з першого року життя до здобуття вищої освіти.

Керівником закладу є Валентина Василівна Нечипоренко – доктор педагогічних наук (2014), доцент (2013), «Заслужений вчитель України» (1995), лауреат щорічної премії Верховної Ради України (2014). Валентина Василівна за вагомий внесок у розбудову освіти України є Кавалером ордена княгині Ольги III ступеня (2006), II ступеня (2015), I ступеня (2018), орденом «За заслуги перед Запорізьким краєм» III ступеня (2011), II ступеня (2014), I ступеня (2016), медаллю Національної академії педагогічних наук України «К. Д. Ушинський» (2016).

Підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія за другим (магістерським) рівнем розпочато з 2016 року (наказ МОН України від 17.03.2017 № 51л), який наразі становить 25 осіб денної форми навчання.

Експертна комісія перевірила оригінали і констатує наявність у закладі вищої освіти таких документів:

- Рішення Запорізької обласної ради «Про перейменування комунального вищого навчального закладу «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради та затвердження нової редакції статуту» від 04.10.2018 № 24;

- Статуту комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, затвердженого рішенням Запорізької обласної ради від 04.10.2018 № 24;

- Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти;

- Витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності;

- Виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

- Відомостей з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ);

- Рішення Запорізької обласної ради «Про закріплення нерухомого майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Запорізької області» від 26.06.2014 № 39.

Експертна комісія перевірила оригінали зазначених документів.

Достовірність інформації щодо загальної характеристики закладу вищої освіти, поданої в акредитаційній справі, перевірена та підтверджена експертною комісією.

Висновок. *Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності, експертна комісія зазначає, що комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради має в наявності всі оригінали установчих та реєстраційних документів, які відповідають нормативним вимогам щодо здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.*

**Розділ 2. Формування та динаміка змін контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія»
зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

Основою формування контингенту студентів Хортицької національної академії є регіональне замовлення.

Моніторинг ринку праці та ринку послуг з охорони здоров'я у регіоні на найближчі 5 років, особливо під час аналізу стану здоров'я та росту осіб з інвалідністю засвідчив кадровий дефіцит фізичних терапевтів у Запорізькій області і підтверджує необхідність щорічної підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

З метою покращення кадрового забезпечення Запорізької та суміжних із нею областей з 2017 року в закладі вищої освіти розпочато підготовку фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. У 2019 році буде здійснено перший випуск фахівців зазначеної спеціальності. Спеціальність користується попитом серед абітурієнтів. Географічно контингент студентів формується переважно із мешканців Запорізької, Дніпропетровської, Херсонської та інших областей.

Академія набула певного досвіду з підготовки фахівців з даного напрямку, має відповідне спеціалізоване середовище навчання, матеріально-технічний та науковий потенціал.

Потреба у висококваліфікованих фахівцях спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія підтверджується замовниками, а саме: Комунальною установою «Запорізька обласна клінічна лікарня» Запорізької обласної ради (Запорізька область), Нікопольським медичним спеціалізованим центром медико-соціальної реабілітації дітей (Дніпропетровська область), Комунальним закладом «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №2» Запорізької обласної ради, Запорізьким гідроенергетичним коледжем Запорізької державної інженерної академії, іншими установами та закладами.

Професорсько-викладацький склад факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи систематично здійснює наполегливу роботу, спрямовану на формування та збереження контингенту студентів. На факультеті розроблено програми адаптації першокурсників до навчання у Хортицькій національній академії. Ефективними залишаються кураторські години різного тематичного спрямування. Професорсько-викладацький склад проводить щотижневі консультації для студентів, які їх потребують.

Важлива роль в освітньому процесі відводиться студентському самоврядуванню. Традиційними на факультеті стали спільні засідання студентських рад та кафедр з питань відвідування занять та академічної успішності студентів.

Основними чинниками, які зумовили зменшення контингенту студентів, є відрахування за невиконання навчального плану та відрахування за власним бажанням.

Показники формування контингенту студентів і динаміка його зміни наведені в таблицях 2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1

**Показники формування контингенту студентів
за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія»
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

№ з/п	Показник	Роки	
		2017	2018
1	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	25/–	25/–
2	Прийнято на навчання, всього (осіб)	22	16
	– денна форма	22	16
	в т.ч. за держзамовленням:	10	10
	– заочна форма	–	–
	в т.ч. за держзамовленням:	–	–
	– отримали диплом з відзнакою	–	–
3	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію	–	–
	– зарахованих на пільгових умовах з ким укладені договори на підготовку	–	–
	Подано заяв на одне місце за формами навчання		
4	– денна	24	22
	– інші форми навчання (заочна)	–	–
5	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення	–	–
	– денна форма	2,4	2,2
	– інші форми навчання (заочна)	–	–
6	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на	–	–
	– денну форму	–	–
	– інші форми навчання (заочна)	–	–

Таблиця 2.2

Динаміка змін контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія*

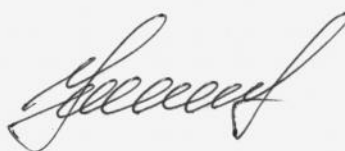
№ з/п	Показник	Роки		
		2017	2018	
			Курс	
			1	1
1	Всього студентів на спеціальності	22	34	
		22	16	18
2	Всього студентів у ВНЗ на 01.10 відповідного року	22	34	
3	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	4	—	—
	в т.ч. – за невиконання навчального плану	3	—	—
	за грубі порушення дисципліни	—	—	—
	у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	—	—	—
	інші причини	1	—	—
4	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього):	—	—	—
	в т.ч. – переведення із інших ВНЗ	—	—	—
	поновлених на навчання	—	—	—

* Дані, внесені у таблицю щодо контингенту студентів, відповідають даним у ЄДЕБО

Для формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія у Хортицькій національній академії запроваджена система профорієнтаційної роботи з абітурієнтами.

Форми та методи профорієнтаційної роботи:

- розробка та виготовлення профорієнтаційної рекламно-поліграфічної продукції;
- висвітлення важливої інформації про умови прийому на веб-сайті академії;
- проведення протягом навчального року Дня відкритих дверей, екскурсій по закладу;
- моніторинг стану затребуваності у Запорізькому регіоні спеціалістів зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія;
- взаємодія Хортицької національної академії з Департаментом освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, закладами освіти,

методичними об'єднаннями реабілітологів, службами районних, міських відділів охорони здоров'я Запоріжжя та області, інших регіонів України;

- розміщення реклами Хортицької національної академії у засобах масової інформації: довідниках для абітурієнтів, пресі, на телебаченні та радіо;
- участь у профорієнтаційних виставках «Абітурієнт» з метою популяризації закладу вищої освіти.

У Хортицькій національній академії розроблена система заходів, спрямованих на збереження контингенту студентів, адаптацію студентів групи нового набору до умов навчання в закладі вищої освіти, зокрема:

- проведення зборів, присвячених знайомству з науково-педагогічними працівниками;
- проведення анкетування з метою виявлення освітніх потреб магістрантів;
- залучення першокурсників до участі у творчих конкурсах і виставках, презентація професійного портфоліо, обмін педагогічним досвідом;
- проведення психологічного обстеження магістрантів нового набору з метою визначення особливостей їх адаптації до умов навчання у Хортицькій національній академії (індивідуальні особливості, міжособистісні відносини, мотивація);
- проведення групових та індивідуальних консультацій з магістрантами у період адаптації з метою розв'язання індивідуальних проблем;
- заходи, спрямовані на формування компетентностей з організації наукових видів діяльності;
- психолого-педагогічний супровід магістрантів.

Прийом на навчання до комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради здійснюється на конкурсній основі на базі освітнього ступеня бакалавра та ОКР спеціаліста згідно з умовами прийому на навчання до вищих навчальних закладів України та Правилами прийому на навчання до Хортицької національної академії.

Висновок. Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради дотримується законодавчих та нормативних документів під час проведення Вступної кампанії. Експертний аналіз підтвердив, що набір студентів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія відповідає потребам регіону. Формування контингенту здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу та чинного законодавства України без порушень. Організаційні та рекламні заходи закладу вищої освіти

забезпечують формування якісного складу студентів для підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Розділ 3. Зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія за другим (магістерським) рівнем здійснюється на базі освітнього ступеня бакалавра та ОКР спеціаліста.

Зміст підготовки фахівців визначається проектом Державного стандарту та локальними документами комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради. Складова освітньо-професійної програми та навчальний план підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія за другим (магістерським) рівнем спрямовані на формування у здобувачів загальних (особистісних, соціальних, інструментальних) та професійних (предметних, психологічних, методичних, професійно-комунікативних) компетентностей.

Освітньо-професійна програма передбачає анотації дисциплін з циклів загальної та професійної підготовки, які складаються з нормативної та варіативної частин, що забезпечує підготовку фахівців другого (магістерського) рівня. Освітньо-професійна програма містить нормативні форми атестації щодо опанування здобувачами вищої освіти відповідних знань, умінь та навичок. Атестація магістрів проводиться у двох формах: комплексного кваліфікаційного екзамену, програму якого складено викладачами кафедри фізичної реабілітації з урахуванням освітньої-професійної програми, робочих програм навчальних дисциплін та захисту магістерських робіт.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки магістра (термін навчання 1 рік 5 місяців – 90 кредитів ЄКТС) за циклами підготовки складає: дисципліни циклу загальної підготовки – 270 год/9 кредитів; дисципліни циклу професійної підготовки – 2430 год/81 кредит.

Навчальний план за напрямом підготовки, що акредитується, містить нормативні і вибіркові навчальні дисципліни. Нормативна частина плану не перевищує 75% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених навчальним планом. Вибіркова складається з дисциплін самостійного вибору закладу освіти та вільного вибору студента, що становлять 660 год/21 кредит ЄКТС.

Робочі навчальні програми кожної навчальної дисципліни розроблено викладачами на кожний навчальний рік, обговорено на засіданнях випускової кафедри фізичної реабілітації та затверджено згідно з чинним законодавством.

Основні функції та етапи освітнього процесу забезпечують навчально-методичні комплекси дисциплін, складники яких відповідають ліцензійним вимогам. Зміст НМКД відповідає вимогам освітньо-професійної програми «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія та забезпечує підготовку фахівців, адаптованих до майбутньої професійної діяльності. Організована тісна взаємодія випускової кафедри з іншими кафедрами академії, які забезпечують підготовку студентів з відповідних дисциплін.

У закладі розроблено положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у комунальному вищому навчальному закладі «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради», яке введено в дію наказом ректора від 29.09.2016 № 134.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає здійснення Хортицькою національною академією таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників.

Висновок. Надані закладом вищої освіти матеріали (система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, ОПП, навчальні плани, робочі навчальні плани, програми практик, НМКД тощо) підтверджують, що зміст підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія відповідає державним вимогам. Експертна комісія констатує, що освітній процес

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія у Хортицькій національній академії організовано відповідно до чинного законодавства України, забезпечено організаційно-методичною документацією та відповідає існуючим критеріям державних вимог до акредитації підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розділ 4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

У ході експертизи освітньої діяльності перевірено організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Викладачами кафедри фізичної реабілітації розроблено навчальні та робочі навчальні програми з усіх дисциплін навчального плану підготовки магістрів зазначеної спеціальності. Навчально-методичні комплекси дисциплін розроблено з урахуванням усіх чинних вимог до структури та змісту таких документів. До їх складу входять: навчальна програма дисципліни; робоча програма навчальної дисципліни з описом навчальної дисципліни, запланованими результатами навчання, структурою, темами семінарських (практичних) занять, завданнями для самостійної роботи, індивідуальними завданнями, методами контролю, схемою нарахування балів, рекомендованою літературою; навчальний контент (конспект або розширений план лекцій); плани практичних (семінарських) занять; завдання для самостійної роботи; питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів; завдання для комплексної контрольної роботи.

Забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» сучасними навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою, що знаходиться у власній бібліотеці Хортицької національної академії, є цілком достатнім та відповідає нормативам. Створено достатній за обсягом і переліком назв фонд додаткової літератури, до якого входять допоміжні підручники, посібники, наукові монографії, довідникова та словникова література. У бібліотеці у достатній кількості представлені також періодичні фахові видання.

Діяльність викладачів кафедри фізичної реабілітації спрямована на вдосконалення методичного забезпечення дисциплін (лабораторних, практичних, семінарських занять, курсового проектування, самостійної роботи студентів). На кафедрі накопичується навчально-методичне забезпечення з кожної дисципліни. Представлена інформація про забезпечення освітнього

процесу навчальною та довідковою літературою, інструктивно-методичними матеріалами, наявність відео-комп'ютерних фондів та електронних освітніх ресурсів дозволяє констатувати якісний рівень навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія в Хортицькій національній академії.

Науково-педагогічними працівниками кафедри фізичної реабілітації розроблено методичні вказівки для проходження різних видів практик відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України щодо проведення практики студентів закладів вищої освіти України. Вони охоплюють питання організації, проведення та підведення підсумків практики, як складової завершального етапу навчання за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Усі види практик проводяться на базі: комунальної установи «Запорізька обласна клінічна лікарня» Запорізької обласної ради; структурних підрозділів комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради; Нікопольського медичного спеціалізованого центру медико-соціальної реабілітації дітей; комунальної установи «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат № 2» Запорізької обласної ради, з якими укладено угоди про проходження практики.

Викладачами впроваджуються в освітній процес інноваційні технології навчання. Широко застосовується практика ведення лекцій за допомогою мультимедійного супроводу, що робить процес викладання більш технологічним і результативним.

Інформаційне забезпечення освітнього процесу базується на активному використанні можливостей таких структур академії, як: інформаційно-видавничий центр; бібліотека; локальна комп'ютерна мережа з доступом до мережі Інтернет.

У цілому аналіз забезпеченості освітнього процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія в Хортицькій національній академії навчальними та робочими програмами, методичними вказівками до практичних та семінарських занять з дисциплін циклу професійної підготовки (Волкова С.С., Баришок Т.В.), методичними вказівками та тематикою з курсових робіт (Бандуріна К.В., Баришок Т.В., Волкова С.С.), методичними вказівками з організації самостійної роботи студентів (Волкова С.С., Баришок Т.В.) методичними рекомендаціями до виконання магістерських робіт (Бандуріна Т.В., Баришок Т.В., Волкова С.С.), методичним забезпеченням контролю знань студентів (контроль поточних та залишкових знань (ККР)),

підручниками, навчальними посібниками, методичним забезпеченням державної атестації показав, що всі показники відповідають нормативним. Забезпечення освітнього процесу навчальною та довідковою літературою, інструктивно-методичними матеріалами є цілком достатнім. З усіх предметів наявні електронні методичні вказівки до виконання практичних та лабораторних робіт, які є доступними для використання студентами як під час занять, так і для самостійної роботи.

З метою контролю знань студентів розроблено відповідні пакети контрольних робіт з навчальних дисциплін та комплексні контрольні роботи. Контроль залишкових знань здійснюється систематично у формі ректорських контрольних робіт.

Висновок. Проаналізувавши організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, експертна комісія зазначає, що всі дисципліни навчального плану мають відповідне методичне забезпечення, яке цілком відповідає чинним Державним вимогам щодо акредитації.

Розділ 5. Кадрове забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія у Хортицькій національній академії, сформовано відповідно до ліцензійних вимог щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, зокрема, відповідно до вимог щодо викладання лекційних занять із фахових дисциплін навчального плану підготовки магістрів спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія та проведення практичних (семінарських) занять, керівництва практикою, керівництва підготовкою курсових робіт тощо.

Освітній процес із підготовки магістрів забезпечують кафедри: фізичної реабілітації (випускова), соціальної роботи, соціально-гуманітарних дисциплін, спеціальної педагогіки та спеціальної психології, природничо-наукових дисциплін.

До викладацького складу, що забезпечує підготовку фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія входять 11 (100%) науково-педагогічних працівників, з яких: 3 (28%) мають науковий ступінь та вчене

звання доктора наук, професора (штатні), 1 сумісник, що складає 9%; 7 (63%) – кандидата наук, доцента (штатні) (таблиця 5.1).

Таблиця 5.1

**Якісна характеристика науково-педагогічного складу
за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія»
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

№ з/п	Показник	Роки	
		2017	2018
1.	Загальна чисельність професорсько-викладацького складу, що працює на спеціальності, (осіб) з них:	11	11
	докторів наук, професорів	4	4
	кандидатів наук, доцентів	7	7
2.	Штатна укомплектованість (всього, %):	100	100
	докторів наук, професорів (%)	3 (28%)	3 (28%)
	з них: кандидатів наук, доцентів (%)	7 (63%)	7 (63%)
3.	Кількість сумісників (всього)	1	1
	в т.ч. докторів наук, професорів	1 (9%)	1 (9%)
	кандидатів наук, доцентів	–	–
4.	Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями і вченими званнями:		
	в т.ч. докторів наук, професорів	58	59
	кандидатів наук, доцентів	44	45
5.	Кількість викладачів пенсійного віку	3	3
	в т.ч. докторів наук, професорів	2	2
	кандидатів наук, доцентів	1	1
6.	Частка викладачів, базова освіта яких не відповідає дисципліні, що викладається (%)	-	-
7.	Середньорічне педагогічне навантаження викладачів (год.)	600	600
8.	Випускаючи кафедру очолює фахівець відповідної спеціальності:	+	+
	доктор наук, професор	+	+
	кандидат наук, доцент		
9.	Загальна кількість докторантів за спеціальністю	1	1
10.	Загальна кількість аспірантів за спеціальністю	-	-
11.	Загальна частка викладачів, які пройшли підвищення кваліфікації за останні 5 років, %	100%	100%

Частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу загальної підготовки, складає 100%, з них докторів наук, професорів 66,6% (штатні).

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної підготовки складає 100%, з яких – 81,5% штатних. Докторів наук, професорів – 44% (25% – штатні і 19% – сумісники).

Викладачі Хортицької національної академії мають відповідну фахову підготовку, практичний досвід, достатній творчий і науковий потенціал; здатні забезпечити підготовку фахівців на належному професійному рівні, високу результативність знань магістрів; використовують у роботі інноваційні форми та методи навчання; надають великого значення вихованню у магістрів загальнолюдської моралі, гуманізму; систематично удосконалюють навчально-методичні комплекси дисциплін, підвищують професійний рівень та працюють над докторськими дисертаціями.

Фахову підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія за другим (магістерським) рівнем здійснює професорсько-викладацький склад кафедри фізичної реабілітації, з них 2 (40%) кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри – Волкова С.С., Григор'єва О.А., доктор медичних наук, професор, 3 (60%) осіб з науковими ступенями: Баришок Т.В., кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність: 24.00.03 – фізична реабілітація») (доцент кафедри), доцент; Бандуріна К.В. кандидат наук з фізичного виховання та спорту (спеціальність: 24.00.03 – фізична реабілітація»), (доцент кафедри); Сергата Н.С. кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент (доцент кафедри).

Науковою темою кафедри є «Інклюзивний підхід до фізичної реабілітації на сучасному етапі розвитку системи охорони здоров'я в Україні» (номер державної реєстрації 0117U003039). Актуальні проблеми фізичної реабілітації висвітлюються у таких періодичних виданнях – збірнику наукових праць Хортицької національної академії, науковому часописі Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, віснику Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, журналі «Спортивна наука України» (м. Львів), збірнику «Молода спортивна наука України» (м. Львів) та ін.

Основними науковими та методичними публікаціями професорсько-викладацького складу кафедри фізичної реабілітації за останні роки є:

1. Бандуріна К. В., Баришок Т. В. Гідрокінезотерапія як засіб адаптивної фізичної реабілітації дітей з церебральним паралічем. *Спортивний вісник Придніпров'я*: науково-практичний журнал / ДДіФКіС. 2015. № 2. С. 15–22.

2. Бандуріна К. В., Кузнецов А. О. Реабілітаційні технології та масаж у відновленні функцій шийного відділу хребта. *Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт*: зб. наук. ст. Запоріжжя, 2015. С. 98–107.
3. Баришок Т. В., Крук Б., Грицай М. Метаболічний синдром як фактор ризику інсульту: аналіз досліджень та публікацій. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*: зб. наук. пр. Вінниця: ТОВ «Планер», 2017. Вип. 3 (22). С. 578–582.
4. Баришок Т. В., Пенькова Д. П. Оцінка компонентів рівня актуального розвитку дітей із розладами аутистичного спектра для занять каністерапією. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2018. Вип. 62. С. 145–148.
5. Волкова С. С. Теоретическое обоснование инклюзивного подхода к обучению студентов. *Состояние здоровья: медицинские, психолого-педагогические и социальные аспекты*: сборник научных статей IX Международная научно-практической интернет-конференции / ВДНЗ «ДДПУ»; отв. ред. А. Э. Мелоян. Славянск: Донбасский гос. пед. ун-т, 2018. С. 295–301.
6. Волкова С. С. Теоретичний аспект фізичної реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*: зб. наук. пр. 2017. Вип. 4 (23). С. 257–261.
7. Волкова С. С. Фізична реабілітація дітей грудного віку з кривошиєю. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*: зб. наук. пр. / за ред. О. В. Тимошик. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. Вип. ЗК (97). С. 119–123.
8. Волкова С. С., Соколовська І. А., Берегова О. Г. Аспекти забезпечення здоров'я людини при хронічних неспецифічних запальних захворюваннях статеві системи: монографія. Запоріжжя: Вид-во ХНА, 2018. 176 с.
9. Волкова С. С., Трубицын Ю. В. Биомедицинские, биотехнические технологии в физической реабилитации человека: монография. Запорожье, 2010. 388 с.
10. Григор'єва О. А., Чернявський А. В. Динамика товщини стінок щлуночків та міжшлуночкової перегородки серця щурів в ранньому післянатальному періоді в нормі та після внутрішньоплідного впливу дексаметазону. *Український журнал медицини, біології та спорту*. 2018. Т. 3. № 3 (12). С. 12–15.

11. Організаційно-методичні основи фізичної реабілітації дітей із церебральним паралічем у різних умовах: монографія / Т. В. Баришок, К. В. Бандуріна, О. І. Гура. Запоріжжя: КПУ, 2012. 131 с.

12. Сергата Н. С. Відновлювальні заходи легкоатлетів 18–20 років на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя, 2017. Вип. 53 (106). С. 254–261.

13. Сергата Н. С. Характеристика навчальних програм з біомеханіки у вищому навчальному закладі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя, 2017. Вип. 52 (105). С. 486–494.

14. Сергата Н. С., Дядюра О. С. Сучасні підходи до застосування засобів фізичної терапії при дегенеративно-дисторфічному ураженні грудного відділу хребта. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2018. Вип. 58–59 (111–112). С. 181–187.

15. Сергата Н. С. Техніка виконання основних та додаткових прийомів класичного масажу: навч. метод. вид. до прак. занять з дисципліни «Масаж загальний». Запоріжжя, 2017. 56 с.

З метою поглиблення і розширення її професійних знань, умінь і навичок, формування і закріплення на практиці професійних компетентностей забезпечено вдосконалення професійної підготовки науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія другого (магістерського) рівня, доценти Бандуріна К.В. та Баришок Т.В. взяли участь у міжнародному тренінгу «Cardiovascular rehabilitation training course», були учасниками спеціалізованої школи «Стандартизація сестринського процесу надання медичної допомоги пацієнтам з інсультом», доцент Баришок Т.В. була учасницею міжнародного тренінгу «Mulligan concept», де ще й перекладала викладача тренінгу «Mulligan concept» Джозефа Андерсона (фізичного терапевта, члена Міжнародної асоціації викладачів Малліган, президента MWM у Європі) з англійської мови, доц. Баришок Т.В. взяла участь у тренінгу «Створення медичної документації у фізичній терапії на основі Міжнародної Класифікації Функціонування».

Про належний рівень кваліфікації викладачів кафедр, що забезпечують викладання фахових дисциплін, свідчать результати моніторингу ефективності викладання навчальних дисциплін та результати участі у всеукраїнських студентських олімпіадах.

Кафедра налагодила плідні науково-педагогічні зв'язки з провідними науковими установами та закладами вищої освіти України у галузі фізичної терапії, а саме: Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова, Національним університетом фізичного виховання і спорту України.

У цілому робота викладачів кафедри спрямована на підвищення результативності їх наукових досліджень та сприяє створенню сприятливого освітнього середовища, що забезпечує умови для отримання студентами якісної освіти.

До групи забезпечення освітньо-професійної програми «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія входять п'ять науково-педагогічних працівників Хортицької національної академії: професор Волкова С.С., професор Григор'єва О.А., доцент Бандуріна К.В., доцент Баришок Т.В., доцент Сергата Н.С. Усі члени групи забезпечення є членами проектної групи. Склад групи забезпечення відповідає вимогам щодо частки тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання (по факту – 100%, за Ліцензійними умовами не менше 60% для другого (магістерського) рівня вищої освіти), частки тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора (по факту – 20%, за Ліцензійними умовами не менше 20% для другого (магістерського) рівня вищої освіти). Кількість членів групи забезпечення є достатньою, оскільки на одного її члена припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти всіх рівнів та курсів зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія (станом на 01.12.2018 навчається 75 осіб).

Інформація про види і результати професійної діяльності якісного складу групи забезпечення освітньо-професійної програми «Фізична терапія» спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія наведена у таблиці 5.2.

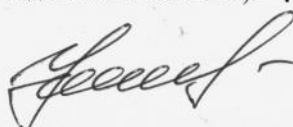
Таблиця 5.2

**Види і результати професійної діяльності якісного складу групи забезпечення
освітньо-професійної програми «Фізична терапія» спеціальності
227 Фізична терапія, ерготерапія**

№ з/п	ПІБ	Показники*
1	Баришок Тетяна Віталіївна	2, 3, 10, 16, 17
2	Бандуріна Катерина Вікторівна	2, 3, 16, 17
3	Сергата Наталія Сергіївна	2, 10, 13, 17
4	Волкова Світлана Степанівна	1, 2, 3, 4, 8, 10, 17
5	Григор'єва Олена Анатоліївна	1, 2, 3, 10, 12, 16

*Відповідно до п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 10.05.2018 № 347).

Голова експертної комісії

О.Б. Лазарева

Висновок. Показники кадрового забезпечення та якісного складу науково-педагогічних кадрів, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія у Хортицькій національній академії відповідають існуючим акредитаційним та ліцензійним вимогам щодо підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

**Розділ 6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу
за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія»
зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія**

Експертна комісія відзначає, що комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради має необхідну для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія матеріально-технічну базу, яка постійно поповнюється відповідно до перспективного плану розвитку академії.

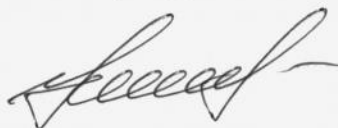
Загальна площа приміщень, що використовуються у навчальному процесі комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, складає 10081 м², до складу якої входять приміщення для занять студентів, комп'ютерні лабораторії, спортивні зали, приміщення для науково-педагогічних працівників, службові приміщення, бібліотека і читальні зали, їдальня, медичний пункт (лікувально-оздоровчий комплекс) тощо. Загальна площа навчальних приміщень відповідає чинним нормативам і санітарно-гігієнічним вимогам.

З 2014 року в закладі працює єдиний в області пасажирський ліфт, призначений для вільного пересування студентів із порушеннями опорно-рухового апарату та осіб на візках, побудовано 13 пандусів, що забезпечує безперешкодний доступ для маломобільних груп населення.

Матеріальна база академії постійно поповнюється. Проводиться переоснащення та обладнання сучасними технічними засобами навчання лабораторій і лекційних аудиторій.

Комп'ютерна мережа академії охоплює комп'ютерні кабінети, мультимедійні кабінети, навчальні кабінети, обладнані інтерактивними дошками та мультимедійними комплексами. Створено локальну мережу, яка об'єднує всю комп'ютерну техніку та дає можливість використання засобів мережі Інтернет (швидкість 50 Мб/с), забезпечено безперешкодний доступ до ресурсів серверу Хортицької національної академії.

У Хортицькій національній академії працює бібліотека з читальним залом на 88 посадкових місць, загальний фонд якої налічує 13211 примірників,

із них: підручників і посібників профільного спрямування – 1674 (з них україномовних джерел – 1027, російськомовних – 647), енциклопедичної, довідкової літератури – 1830, художньої літератури – 8405, періодичних видань – 93 найменування. Інформація про бібліотеку наводиться в таблиці 6.7.

Бібліотечний фонд наявний у методичному кабінеті закладу. Він становить 8814 примірників, розподіляється за змістом таким чином: суспільно-політична література (603), природнича література (990), технічна література (110), методична та педагогічна література (6150), літературознавча і довідкова література (816), художня література (145).

Загальний книжковий фонд – 22490.

До структури закладу вищої освіти входить поліграфічно-видавничий центр, що має достатню базу друкарської, копіювальної техніки, необхідне програмне забезпечення для повноцінної роботи Хортицької національної академії.

Лікувально-оздоровчий комплекс Хортицької національної академії оснащений новітньою медичною апаратурою та має два відділення: лікувально-діагностичне та відділення загальнофізичної реабілітації. Наявні кабінети функціональної діагностики, електропунктурної комп'ютерної діагностики (метод Фоля), фізіотерапевтичний, мікрохвильової резонансної терапії, інгаляторій, мануальної терапії та корекції хребта, лікувальної фізкультури, масажний, бальнеологічний, маніпуляційний, здоров'я та самореабілітації, якими користуються студенти.

У закладі є навчальний корпус, а також відокремлена одноповерхова будівля майстерень для практичних занять студентів загальною площею навчальних приміщень (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо) 4117,9 м², у тому числі: аудиторії для занять – 2976,7 м², комп'ютерні лабораторії – 300 м², спортивні зали – 840,6 м². На 1 студента очної (денної) форми навчання припадає 2,4 м² навчальних приміщень, які призначені для використання за спеціальностями відповідно до отриманих ліцензій, що дозволяє забезпечити на 100% робочими місцями студентів із урахуванням обсягу заявленого ліцензійного обсягу.

Навчальні кабінети, лабораторії та інші приміщення факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи оснащені відповідним обладнанням і відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Матеріально-технічна база готувалася з урахуванням сучасних науково-методичних і технологічних досягнень.

На території закладу (загальна площа 7 га) розташовані спортивні й ігрові майданчики, теплиця, деревообробна майстерня, пральня, господарські споруди, гаражі.

Для проведення навчально-тренувальних, фізкультурно-оздоровчих та спортивно-демонстративних заходів в закладі є спортивні зали загальною площею 840,6 м², стадіон із загальною площею 5400 м². Спортивні зали обладнано сучасними тренажерами, комп'ютерами, аудіотехнікою та необхідним спортивним приладдям для забезпечення аудиторних та секційних занять.

Спортивні споруди використовуються відповідно до їх цільового призначення. На спортивних об'єктах проводяться навчальні заняття з фізичного виховання, здійснюється навчально-тренувальна робота спортивних секцій з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, шахів, шашок, проводяться спортивно-масові заходи і змагання.

Таким чином, матеріально-технічне забезпечення спортивного комплексу повністю задовольняє потребу для проведення освітнього процесу та самореалізації активної особистості у сфері спорту.

У зв'язку з необхідністю розширення навчальних площ закладу Хортицькій національній академії передано в постійне користування земельну ділянку площею 2,5 га, на якій, під керівництвом адміністрації закладу, триває розбудова реабілітаційного парку. Розпочато будівництво басейну.

Практико-орієнтований характер навчання забезпечується значною кількістю практичних занять, проведення яких здійснюється на базі Хортицької національної академії.

Базою практики студентів обласний центр ранньої соціальної реабілітації, що входить до структури Хортицької національної академії та є обласна клінічна лікарня та інші заклади. Під час різних видів практик студенти вдосконалюють навички діагностичної, фізичнотерапевтичної роботи з клієнтами різних нозологій. Досвідчені викладачі ознайомлюють студентів з методами реабілітації у спеціалізованих центрах, а також з центром ранньої реабілітації, який має: фізіотерапевтичний кабінет, кабінет гідрокінезотерапії, 4 кабінети ЛФК, ігрові кімнати. Так, фізіотерапевтичний кабінет оснащений таким обладнанням:

- апарат Intellect Advanced (лазер, ультразвук, струми інтерференційні, VMS, VMS Burst, Russian, TENS, високовольтний імпульсний струм, премодульована хвильова форма, міограф, міостимулятор);
- апарат BTL-09 для магнітотерапії;
- апарат STARVAC для вакуумного масажу;
- турманійова масажна кушетка NUGABEST;
- ортопедичні прилади OrtoRehab для пасивної розробки суглобів;
- апарати МИТ-С для приготування синглетно-кисневих коктейлів;
- апарат Реміокор;

– інфрачервона сауна.

До обладнання кабінету гідрокінезотерапії належать водолікувальні гідромасажні ванни: «Aquadelicia II», «Aquadelicia IV» з бульбашковими ґратами, для масажу нижніх кінцівок «Aquapedis», для масажу верхніх кінцівок «Aquamanus»; душ Шарко, циркулярний душ, «дощик», висхідний душ, лазерний душ.

Кабінети ЛФК оснащені таким обладнанням: шведські стінки, комплекс «Здоров'я», дитячий гімнастичний комплекс, бігові доріжки, велотренажери, скакалки, м'ячі, гімнастичні палиці, кушетка для вертикальної витяжки, тренажерні сходи для вправ в ході, паралельні бруси для ходи, тренажер Гросса, костюми «Гравістат» («Адам»), тренажери для ходіння «Айболіт», «Степ», опори колесні, профілактори Євмінова, комплект реабілітаційного обладнання «Альма», гамаки.

Спеціалізована аудиторія для масажу оснащення чотирма масажними кушетками.

До баз практики належать приміщення стайні, де студенти вивчають дисципліну «Основи іппотерапії», та спеціалізований кабінет, в якому проводяться заняття з кінезотерапії.

У цілому матеріально-технічна база Хортицької національної академії відповідає переліку необхідних навчальних приміщень. Оснащення кабінетів підтримується у належному стані, є перспективні плани розвитку матеріально-технічної бази та науково-методичного забезпечення кабінетів, які реалізуються за рахунок державних і позабюджетних коштів. У результаті багаторічної цілеспрямованої роботи керівництвом у Хортицькій національній академії створено безбар'єрний навчальний простір для осіб із обмеженими можливостями здоров'я. Наявність спеціального пандусу біля центрального входу у заклад, пандусів всередині будівлі, облаштованих туалетних кімнат, ліфту та зручних перил на сходах забезпечує комфортні умови для отримання вищої освіти студентами з порушеннями опорно-рухового апарату.

Отже, матеріальна база закладу вищої освіти дозволяє здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія на належному рівні.

Матеріально-технічне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія здійснюється за рахунок матеріальної бази закладу вищої освіти.

Випускова кафедра – кафедра фізичної реабілітації – має достатню матеріально-технічну базу для ефективної організації освітнього процесу та самопідготовки професорсько-викладацького складу.

У Хортицькій національній академії для підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних занять, спеціалізованих лабораторій, є достатньою для здійснення освітньої діяльності в академії. Виділені приміщення обладнані кондиціонерами та комп'ютерними проекторами та, згідно з чинними нормами, відповідають санітарно-гігієнічним, естетичним, ергономічним вимогам і державним стандартам.

Висновок. Експертна комісія встановила, що матеріально-технічна база закладу вищої освіти забезпечує умови для проведення теоретичних, практичних та індивідуальних занять. Аудиторії, кабінети і лабораторії відповідають чинним нормативним та санітарно-технічним вимогам підготовки магістрів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розділ 7. Якість підготовки випускників за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

З метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія та встановлення рівня підготовки фахівців з циклів дисциплін загальної та професійної підготовки навчального плану було проведено комплексні контрольні роботи для студентів. Студенти виконували ККР за варіантами відповідно до затвердженого графіка. Комплексними контрольними роботами було охоплено групи студентів, які навчаються на 2 курсі. Винесені для контролю питання охоплювали програми всього курсу. Оцінка виконання ККР здійснювалась за прийнятими критеріями.

За результатами проведення комплексних контрольних робіт з циклу дисциплін загальної підготовки, зокрема з дисциплін: «Педагогіка вищої школи», «Методологія і організація наукових досліджень», «Англійська мова (за професійним спрямуванням) та латинь», в середньому загальна успішність складає – 100%, якість – 70%.

З дисципліни «Педагогіка вищої школи» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість – 83%, середній бал – 4,2; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 78%, середній бал – 4,1; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,1» бала.

З дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість –

72%, середній бал – 3,9; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 67%, середній бал – 3,8; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,1» бала.

З дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням) та латинь» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість – 72%, середній бал – 3,9; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 67%, середній бал – 3,8; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,1» бала.

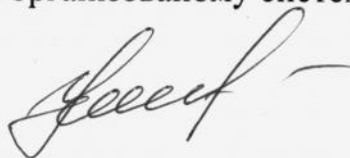
Підсумки комплексних контрольних робіт з циклу дисциплін професійної підготовки, зокрема з дисциплін «Фізична терапія в ортопедії та травматології», «Нейрореабілітація», «Фізична терапія при соматичних захворюваннях» в середньому показали такі результати: загальна успішність складає 100%, якість – 72%.

З дисципліни «Фізична терапія в ортопедії та травматології» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість – 72%, середній бал – 4,0; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 72%, середній бал – 3,9; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,1» бала.

З дисципліни «Нейрореабілітація» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість – 78%, середній бал – 4,1; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 72%, середній бал – 4,0; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,1» бала.

З дисципліни «Фізична терапія при соматичних захворюваннях» за результатами контрольного вимірювання закладу: успішність – 100%, якість – 78%, середній бал – 4,1; за результатами контрольного вимірювання експертів: успішність – 100%, якість – 72%, середній бал – 3,9; розбіжність між результатами виконання ККР за контрольним вимірюванням закладу та ККР за контрольним вимірюванням експертів складає «-0,2» бала.

Результати сесії і аналіз виконаних комплексних контрольних робіт засвідчили, що студенти у достатній мірі володіють теоретичними знаннями, практичними навичками та компетенціями для вирішення професійних завдань, пов'язаних з реабілітаційною діяльністю. Перевірка експертами показала, що розбіжність в оцінюванні відповідає нормативам. Високих навчальних результатів досягнуто завдяки організованому системно-діяльнісному підходу у

навчанні, що сприяло формуванню предметних і метапредметних знань, умінь та навичок, закладених у робочих навчальних програмах дисциплін. Рівень знань студентів відповідає критеріальним вимогам щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Результати перевірки курсових робіт за останній рік в середньому показали такі результати: загальна успішність складає – 100%, якість – 89%. Тематика курсових робіт є актуальною та має практичну спрямованість.

Показники захисту різних видів практик магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія за 2017–2018 н.р. показують 100% абсолютну успішність. Високих результатів досягнуто завдяки використанню цілеспрямованих заходів: настановчих та підсумкових конференцій, групових та індивідуальних консультацій щодо дотримання вимог ведення документації з практики й особливостей проведення фронтальних та індивідуальних занять на базах практики.

Студенти демонструють повну готовність до проходження процедури атестації у 2018–2019 н.р.

З метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556, листа Міністерства освіти і науки України «Щодо організації атестації здобувачів вищої освіти та організації освітнього процесу» від 20.01.2015 №1 / 9-19, положень «Про організацію освітнього процесу у Комунальному вищому навчальному закладі «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, «Про атестацію здобувачів вищої освіти у Комунальному вищому навчальному закладі «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради», затверджених рішенням Вченої ради від 14.12.2015 № 2 та введеними в дію наказом ректора від 22.12.2015 № 165, після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім ступенем у січні місяці здійсниться вперше атестація випускників другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Екзаменаційні матеріали, ділова документація, які розроблені для проведення комплексного кваліфікаційного екзамену, відповідають нормативам і кваліфікаційним характеристикам магістра фізичної терапії, фізичного терапевта. Підвищенню якості підготовки фахівців сприяє залучення

магістрантів до наукової діяльності, публікації результатів досліджень у наукових виданнях.

Студенти є постійними учасниками всеукраїнських олімпіад з фізичної терапії за спеціальністю.

Висновок. *Якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія відповідає існуючим державним вимогам щодо підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.*

Розділ 8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

В період з 11 по 15 червня 2018 року в комунальному вищому навчальному закладі «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради провідним інспектором відділу запобігання надзвичайним ситуаціям Запорізького міськрайонного управління Головного управління ДСНС України у Запорізькій області проведено позапланову перевірку у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

В результаті перевірки встановлено: дообладнати приміщення та споруди системами протипожежного захисту, які відповідають чинним стандартам та мають сертифікат якості відповідно до ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту».

Висновок. *Зауваження, пов'язані з акредитацією освітньо-професійної програми Фізична терапія зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, відсутні через те, що у 2018–2019 н.р. акредитація відбувається вперше.*

Розділ 9. Підстави для підтвердження акредитації освітньо-професійної програми Фізична терапія зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Розглянувши матеріали акредитаційної справи підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія у комунальному закладі вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради та перевіrivши на місці діяльність академії, експертна комісія дійшла висновків, що усі необхідні документи, кадровий потенціал, матеріально-технічна база, навчально-методичне і інформаційне забезпечення, якість підготовки фахівців відповідають вимогам акредитації.

Експертна комісія вважає за доцільне надати керівництву Хортицької національної академії та випусковій кафедрі фізичної реабілітації рекомендації, які не впливають на загальний позитивний висновок експертної комісії:

1. Для підвищення рівня якості наукових досліджень розширювати співпрацю з провідними вітчизняними та іноземними закладами вищої освіти, збільшувати кількість наукових публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Index Copernicus).

2. Активізувати роботу викладачів в напрямі підвищення професійно-наукового рівня через підготовку та захист докторських дисертацій зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

3. Враховуючи кадровий потенціал та розвинене матеріально-технічне забезпечення, започаткувати навчання магістрантів за освітньо-професійною програмою «Ерготерапія».

Висновок. Експертна комісія вважає, що комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради спроможний надавати освітні послуги з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія з ліцензованим обсягом 25 осіб денної форми навчання і вважає за доцільне рекомендувати Міністерству освіти і науки України акредитувати комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради на здійснення освітньої діяльності з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія» зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Голова експертної комісії: завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

Член експертної комісії: професор кафедри здоров'я людини та фізичної терапії Східноєвропейського національного університету імені Лесі України, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

3 висновками експертної комісії ознайомлений:

Ректор Хортицької національної академії, доктор педагогічних наук, доцент

О.Б. Лазарева

О.Я. Андрійчук

В.В. Нечипоренко

13.12.2018

Голова експертної комісії

О.Б. Лазарева

